

*Президенту України
ЯНУКОВИЧУ В.Ф.*

Вельмишановний Вікторе Федоровичу!

Інтернет Асоціація України засвідчує Вам свою високу повагу та звертається до Вас з проханням накласти вето на ухвалений 2 жовтня 2012 року Верховною Радою України Закон України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус», р. н. 10492 (далі — «Закон»).

За задумом авторів, метою Закону є «запровадження загальноприйнятої Європейської практики щодо створення та забезпечення функціонування реєстру населення, а також виконання Україною своїх зобов'язань перед Європейською спільнотою в частині, що стосується забезпечення в державі обігу документів з електронним носієм інформації».

Вважаємо, що Закон прямо суперечить Конституції України, міжнародним нормам і стандартам у сфері захисту приватного життя та взятим на себе Україною зобов'язанням перед європейською спільнотою, а також грубо порушує основні права і свободи людини з огляду на таке:

1. Законом передбачено створення «Єдиного державного демографічного реєстру» (далі — «Реєстр»), до якого вноситься надмірно широкий перелік конфіденційної інформації про особу. Водночас Закон не визначає мети збору персональних даних і не містить жодного обґрунтування, на захист яких саме інтересів національної безпеки, економічного добробуту та прав людини спрямоване це нововведення. Закон фактично запроваджує «збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу без її згоди», що прямо заборонено статтею 32 Конституції України. Набуття чинності цим Законом неминуче призведе до посилення впливу держави на приватне життя людини.

2. Побудова системи, в якій при здійсненні електронного обліку в одній базі даних збирається і концентрується надмірна кількість інформації про особу, становить реальну загрозу основним правам і свободам людини, порушує принцип «адекватності, відповідності та ненадмірності стосовно цілей обробки персональних даних, передбачений статтею 5 Конвенції Ради Європи про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних.

Крім того, обробка інформації про особу, яка здійснюється не з конкретно визначеною метою, а для різних цілей (використання різними відомствами) в одній базі або в одного розпорядника створює широкі можливості для зловживань такою інформацією. Адже отримання інформації з відомчих інформаційних систем фактично означатиме використання інформації з метою, для якої вона не

збиралась/надавалась, що також є порушенням принципу «заборони використання персональних даних у спосіб, несумісний із визначеними та законними цілями», закріпленій статтею 5 вищезгаданої Конвенції.

Це також загрожує створенням держави з ознаками тоталітарного режиму, оскільки веде до тотального контролю за особою з боку держави.

3. Запровадження Закону у прийнятому парламентом вигляді призведе до порушення прав осіб, які відмовлятимуться через свої релігійні переконання або інші погляди надавати інформацію для Реєстру. Закон не вирішує питання стосовно можливості таких осіб отримувати інші ідентифікаційні документи, необхідні для здобуття освіти, охорони здоров'я, отримання послуг соціальних служб. Через неможливість отримати закордонний паспорт такі особи будуть позбавлені права на свободу пересування.

4. Закон передбачає відкритий перелік документів (понад 16), які посвідчують особу, із застосуванням безконтактного електронного носія інформації. Це явно та необгрунтовано переважає вимоги Плану дій щодо лібералізації Євросоюзом візового режиму для України. Нагадуємо, що цей План вимагає від України випуску виключно машинозчитувальних біометричних закордонних паспортів із забезпеченням повної відповідності найвищим стандартам захисту персональних даних, та не ставив жодних вимог щодо запровадження внутрішніх біометричних документів.

5. Автори законопроекту вважають, що його реалізація не потребує коштів з державного бюджету. Водночас, вони не враховують того величезного фінансового тягаря, який його реалізація покладе на населення країни (зокрема, лише внутрішній паспорт треба буде змінювати кожні десять років).

Крім того, в Україні не створено належної інфраструктури використання біометричних документів, передбачених Законом як обов'язкових, зокрема — відсутні пристрої для зчитування відповідної інформації. Очевидно створення такої інфраструктури призведе до надзвичайно великих фінансових витрат держави.

З огляду на викладене вище звертаємося до Вас із проханням накласти вето на Закон України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» (р. н. законопроекту 10492) та повернути його на доопрацювання до Верховної Ради України з урахуванням експертної думки та позиції широких кіл громадськості.

З повагою,

**Виконавчий директор
Інтернет Асоціації України**

Володимир Куковський